

SONNY IN LONDEN

Foto: Toon Fey

Sinds enige maanden had ik een vierdaags verblijf in Londen in optie, maar ik wachtte met de reis totdat Rollins een engagement van vier weken in Ronnie Scott's Club zou effectueren (dat de tenorist kort daarna een paar dagen naar Nederland zou komen, wist ik toen nog niet). Zo gaf een annonce in de „Melody Maker” dan het startsein. Bandrecorder mee, om op alles voorbereid te zijn. Nauwelijks ben ik in een gigantisch hotel op de Strand gearriveerd of een ondoordringelijk toeval schiet me te hulp. In de hal staat een rijzige, in beige overjas gestoken figuur, wiens profiel je uit duizenden herkent... Rollins. De volgende avond krijg ik de kans hem te interviewen.

COLTRANE IS O.K.

Rollins, in geruit tweedjasje, zwarte koltui, praat bedachtzaam, met een donkere keelstem, die soms wat vermoeid klinkt. Hij heeft slecht geslapen, met al dat razende verkeer op de Strand. Wat vindt hij van de door de „nieuwe muziek” gepredikte vrijheden? Het blijkt moeilijk, een rechtstreeks standpunt te distilleren uit het solidaire soort vriendelijkheden, waarmee hij musici als Shepp, Ayler en Coltrane in één zelfde kleur verft:

„Ik mag Shepp wel. Ik heb niet alles gehoord, wat hij gemaakt heeft, maar wát ik heb beluisterd was o.k.... Wat Coltrane betreft: die controversiële plaat „Ascension” ken ik nog niet. De laatste LP die ik van Trane bezit, is „A Love Supreme”. Maar hem kennende en als vriend van hem, is alles wat hij doet, mij wél. Ik weet, dat hij serieus denkt en handelt. In tegenstelling tot velen vond hij het, naar ik meen, niet erg dat kwartet op te breken. Hij wilde dat gewoon. Ja, zulke dingen gebeuren. Het wás 'n goede groep en hun doorbraak destijds was enorm, maar ik zou toch niet willen beweren, dat ze de grens van hun mogelijkheden hadden bereikt. Kijk maar naar Duke's band b.v.: hoe langer je samengaat, hoe béter je word. Pharoah (Sanders) heb ik nog niet bij Coltrane gehoord, wél bij Ayler. Ayler mag ik ook wel. Hij speelde, wat ze noemen, „traditional”, toen hij destijds in Europa was. Dat vertelden ze mij, tenminste. De tijd was er nog niet rijp voor. Hij was min of meer door één van zijn idolen geïnspireerd”.

Intussen intrigeert mij het feit, dat de stylist Rollins met zijn zeer persoonlijke ritmische en melodische aanpak, eigenlijk in het geheel niet meer betrokken is bij de nieuwe geluiden. De impact van zijn veelbesproken comeback na 2 jaren „brug oefeningen” is reeds lang uitgewerkt — „Hebt u zich muzikaal geconsolideerd?”

Rollins zet de brand in een nieuw pijpje

(‘t hangt van m'n stemming af, of ik er een rook’), plooit zijn granieten kaken tot 'n geamuseerde glimlach en knikt. „Aardige vraag. Kijk 's hier... als ik wilde, zou ik 12 uren per dag kunnen werken. Precies genoeg om mijn embouchure en m'n ideeën op peil te houden. Zo'n werkschema kan ik wel creëren, maar daar ben ik nog niet aan toe gekomen. Ik ben zo'n beetje een kluisenaar, niet iemand die altijd in clubs rondhangt, wanneer hij niet speelt. Speel ik niet, dan ben ik weg, „off the scene”. Ik heb me laatst echter gerealiseerd, dat ik wel wat onderhevig ben geweest aan 'n... ne... verminderde muzikale interesse. Ja, dat is wel zo. Maar, wanneer ik weer actief word, haal ik me de beste ervaringen voor de geest, die ik heb gehad met sommige van de bèste musici. En dan zou ik, inderdaad, weer in staat moeten zijn tot nieuwe dingen, zoals ik die voorheen al heb gedaan”. Het klinkt als een vaag bekentenisje, waarmee Rollins zijn thans ietwat verstarde positie, ergens tussen Coltrane en de z.g. B-musici, handig camoufleert.

HAPPY MUSIC, SAD MUSIC

„Ze zèggen, dat die avant-garde niet swingt, ja. Maar, wat is swing? Swing is een moeilijk woord. Een begrip, dat niet noodzakelijkerwijs hoeft te betekenen, dat je „strict time” spelen moet. Het gaat meer om ritme vanuit-jezelf, een steady beat. Dat is een andere gedachte dan die, welke ons voorstaat bij alléén gebroken ritme. Alle jazz heeft iets pulserends. Je kunt desnoods gaan experimenteren met dingen, welke die eigenschap (swing) niet bezitten. Zoals toen, met Third Stream b.v. Jazz kan eigenlijk alles in zich verenigen. Mijn persoonlijke visie erop is, dat ik b.v. graag oldtime-jazz zou willen spelen. Back to the roots. Jazz is een kunst met veel boventonen: happy music, sad music. Het is moeilijk om muziek in woorden te vertalen. Ik wil echter niets in een bepaald vakje gaan opbergen”.

— „Acht u het noodzakelijk dat een jazz-musicus het historische gegeven in zijn totaliteit kent, beheerst?”

Rollins schudt het hoofd: „Nee... je kunt niet alles weten van datgene, wat vóór je tijd kwam. Een klein gedeelte misschien, iets dat je speciaal aantrekt. Ik houd, zoals ik al zei, van zg. oudere musici, ... platen van Louis Armstrong. Dat is groots, daar luister ik graag naar. Maar het is aan de man, die vandaág speelt, om al dan niet diep te gaan graven in de jazzgeschiedenis.” En ironisch: „Die is zó ingewikkeld, weet je?”

Rollins is een man, die, waar het zichzelf betreft, nauwelijks geïnteresseerd is in een terugblik. Hij let niet zo op tijd, tijdswaarden: „Dit is toch 1967, niet? Enfin,

vraag me maar niet, wat ik allemaal in '66 gedaan heb, want dat ben ik alweer vergeten. Het is wél zo, dat ik telkens probeer eenzelfde agenda af te werken”. — „Het club-circuit?” —

„Ja, sommige clubs tenminste. Het is overigens wel goed, dat vele ervan sluiten. Zéker wanneer ze bepaald corrupt zijn. Het is toch àl te gek, dat jazz alléén dáár te vinden zou zijn! Jazz wordt er-tussen weggedrukt, that's it. Er gebeurt nu méér, er zijn meer concertactiviteiten gaande, in een ander soort gelegenheden, coffeehouses bv. De musici kunnen daar beter communiceren, zich beter bij hun omgeving aanpassen”.

BIG BAND IN THE SKY

De droomband-theorie appelleert sterk aan Rollins' filosofische inslag. „Ik heb juist vandaag enkele platen van Parker beluisterd. Als ik iets of iemand terug zou kunnen halen, dan zou hij het zijn, uiteraard. Maar evengoed zou het een Clifford Brown mogen zijn en nog zoveel anderen: Fats Waller... Chick Webb, Luceford, Freddie Webster, Fats Navarro... Weet je, je vergeet mensen, als ze eenmaal zijn heengegaan. Misschien zie ik ze allemaal weer terug, in die grote band hierboven, als mijn tijd eenmaal gekomen is.”

— Hoe ziet u uw ervaringen met het schrijven voor films. „Alfie”, b.v.? —

„O, ik heb eens eerder iets gedaan voor een documentaire, maar voor een meer commercieel project was „Alfie” de eerste keer. Die film kwam er, geloof ik, wel aardig uit. Ik zag hier de première en 2 voorstellingen in New York. Ze hebben een groot deel van die muziek eruit gelaten. Wat erin bleef, was redelijk aangepast aan het beeld. Ik zou 't nóg wel's willen doen, als men mij ervoor zou vragen. Die pláát „Alfie” werd overigens met een afzonderlijke groep in de States gemaakt, de filmmuziek werd hier in de Twickenham Studios opgenomen”.

Rollins is wel te spreken over Europa, doch is als ieder ander zich bewust van de tol, die betaald dient te worden aan privéleven. „Lucille (zijn vrouw) gaat soms mee, zoals naar de Berliner Jazz Tige. Maar meestal blijft ze in Chicago, waar familie zit. We hebben twee flats, één in Brooklyn, de andere in Chicago. Het is wel's moeilijk, dat reizen, je komt nauwelijks toe aan een huiselijk leven. Laat thuis, of, gewoon, vèr van huis, al die tijd. Een vent, hè, met een vrouw, familie, een huis, èn de muziekbusiness erbij, ... als ie dat alles erop na kan houden, is ie een gelukkige kerel. Omdat-ie beide heeft, je hebt ze beide nodig. Maar het leven doet alles, om je uit de familiekring wèg te houden”.

RUD NIEMANS